

*Козак Сергій,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
фізико-математичного факультету
Науковий керівник: Шевчук Петро,
кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри комп'ютерних наук та
інформаційних технологій,
Житомирський державний університет імені Івана Франка,
м. Житомир, Україна*

ІНФОРМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ЯК КЛЮЧОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ХХІ СТОЛІТТЯ

Сучасна інформатика сприяє озброєнню учнів навичками ефективного використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), що підвищує їхню продуктивність у навчанні й роботі. Такі знання дають змогу розуміти вплив ІКТ на розвиток продуктивних сил суспільства, зміну характеру праці та формування сучасної інформаційної картини світу.

Інформатична компетентність є важливою складовою сучасної освіти, яка дозволяє людині адаптуватися до швидко змінюваного інформаційного середовища. Вона включає вміння:

- знаходити, аналізувати та використовувати інформацію;
- працювати з інформаційними технологіями;
- вирішувати завдання з використанням цифрових інструментів [2].

Ця компетентність стає метою інформатичної дисципліни, якщо навчання орієнтоване на продуктивно-технологічний підхід, який спрямований на розвиток практичних навичок і творчого мислення. При цьому оцінювання результатів проводиться за формальними методиками, що дозволяє об'єктивно визначити рівень засвоєння знань і навичок. Такий підхід забезпечує:

- ефективне формування інформатичної компетентності;
- підготовку учнів до вирішення реальних життєвих і професійних завдань;

– розвиток критичного мислення та здатності до самонавчання.

Отже, *"інформатична компетентність"*— це здатність ефективно використовувати інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) для вирішення різних навчальних, професійних і життєвих завдань [1]. Це одна з ключових компетентностей сучасного учня, яка дозволяє йому орієнтуватися в інформаційному просторі, критично оцінювати інформацію та застосовувати цифрові інструменти для навчання та саморозвитку.

До основних складових інформатичної компетентності відносяться [1]:

- *Теоретичні знання*, які передбачають знання основ інформатики (структура комп'ютера, алгоритмізація, програмування), а також знання про сучасні інформаційні технології та їх використання.
- *Практичні навички*, які включають роботу з різними програмними забезпеченнями (текстові редактори, електронні таблиці, бази даних): використання мережі Інтернет (пошук інформації, електронна пошта, соціальні мережі) та роботу з мультимедійними ресурсами.
- *Критичне мислення*, що передбачає аналіз і оцінку достовірності інформації та етичне використання цифрових ресурсів.
- *Цифрова безпека*, що охоплює знання про захист даних, конфіденційність, кібербезпеку, а також безпечну поведінку в Інтернеті.
- *Творчість та інноваційність* окреслює використання технологій для створення нових продуктів (презентації, відео, програми) та інтеграцію різних інструментів для вирішення складних завдань.

Інформатична компетентність є важливим компонентом успішного навчання і формує основу для подальшого розвитку учня в умовах цифрового суспільства.

Інформатична компетентність учнів є важливим аспектом сучасної освіти, і питання її формування досліджувалися протягом різних етапів розвитку суспільства та школи. З часів античності філософи звертали увагу на важливість знань та умінь, необхідних для орієнтації в суспільстві, хоча в той час поняття інформатичної компетентності ще не існувало в сучасному сенсі. У 20-му столітті, з розвитком інформаційних технологій та комп'ютерної техніки, проблема формування інформатичної компетентності стала все більш актуальною. Сьогодні Концепція інформатичної компетентності набуває більш комплексного характеру. Вона включає в себе навички використання сучасних технологій для навчання, творчої діяльності, розв'язування проблем, а також етичні та правові аспекти використання інформації.

Сьогодні інформатична компетентність вважається важливою складовою частиною освіти, і її формування триває на різних етапах навчального процесу. Вона включає в себе не лише знання основ комп'ютерних технологій, а й здатність критично мислити, ефективно використовувати інформаційні ресурси та бути етично відповідальним користувачем сучасних технологій.

Отже, існуюча система навчання у сучасних закладах загальної середньої освіти передбачає підготовку молодого покоління до діяльності в умовах економічних і соціокультурних змін, які відбуваються у суспільстві. Такий підхід вимагає ознайомлення учнів із різноманітними методиками і технологіями

навчання та формування в них спеціальних та гуманітарних компетентностей, зокрема й інформатичної. Відтак, метою включення учнів в освітній процес на засадах використання методики формування інформатичної компетентності учнів закладів загальної середньої освіти є підвищення рівня загальних та предметних компетентностей, які учні набувають впродовж свого навчання у закладі освіти.

Список використаних джерел та літератури

1. Самойленко Н., Семко Л. Компетентнісний підхід до навчання інформатики в основній школі // Наукові записки. Серія: Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти. Випуск 4 (II). С. 63-67.
2. Тихонова Т.В. Дидактичний аналіз понять «інформатична компетентність» та «інформаційна культура» // International scientific conference “Open educational e-environment of modern University” – 2015. С. 91-100.